

Број: 17-21-2956-2/23
Сарајево, 02. октобар 2023. године

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO.		02-10-2023	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Idroj priloga
01,02	21-1	2103/23	

3

Предмет: Сагласност за ратификацију Споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00 и 32/13), достављамо вам:

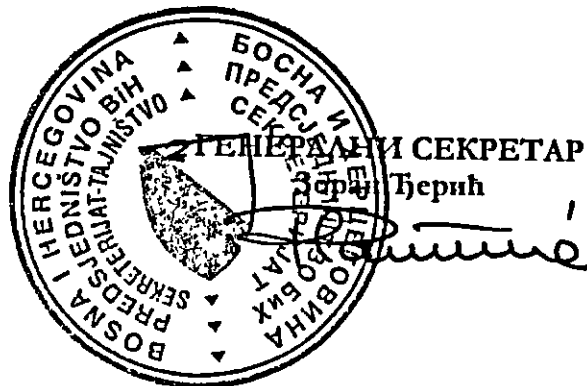
Споразум о признавању стручних квалификација доктора медицине, доктора денталне медицине и архитектата у контексту Централноевропског споразума о слободној трговини, ради давања сагласности за ратификацију. Споразум је потписан дана 03. новембра 2022. године у Берлину.

Будући да је Министарство цивилних послова БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Домова, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који заступницима, односно делегатима може дати све потребне информације.

С поштовањем,

Доставити:

- наслову
- архиви

Broj: 08/1-1-05-2-46418-22/22
Sarajevo, 28.09.2023. godine

Косовићем: 02/03/04

Ср. за Српну

28-09-2023

**PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO 28-09-2023 20.....			
№	№	№	№
	21	2956-1	

PREDMET: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o priznavanju stručnih kvalifikacija doktora medicine, doktora dentalne medicine i arhitekata u kontekstu Srednjoeuropskog sporazuma o slobodnoj trgovini, dostavlja se

U prilogu akta dostavljamo Prijedlog odluke o ratifikaciji Sporazuma o priznavanju stručnih kvalifikacija doktora medicine, doktora dentalne medicine i arhitekata u kontekstu Srednjoeuropskog sporazuma o slobodnoj trgovini koji je potpisan dana 3. novembra 2022. godine u Berlinu.

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je na 23. vanrednoj sjednici, održanoj 18. jula 2023. godine, donijelo Odluku o prihvatanju Sporazuma o priznavanju stručnih kvalifikacija doktora medicine, doktora dentalne medicine i arhitekata u kontekstu Srednjoeuropskog sporazuma o slobodnoj trgovini. Kopiju pomenute Odluke Predsjedništva Bosne i Hercegovine broj: 01-50-1-2292-1/23 od 18. jula 2023. godine dostavljamo u prilogu.

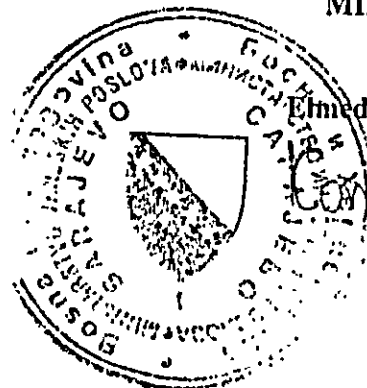
Molimo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine da u skladu sa odgovarajućim odredbama Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora („Službeni glasnik BiH“, broj: 29/00 i 32/13), provede proceduru ratifikacije predmetnog Sporazuma.

MINISTAR

Elmedin Konaković

Elmedin Konaković

Prilog:
-kao u tekstu

SPORAZUM O PRIZNAVANJU STRUČNIH KVALIFIKACIJA DOKTORA MEDICINE, DOKTORA DENTALNE MEDICINE I ARHITEKATA U KONTEKSTU SREDNJOEVROPSKOG SPORAZUMA O SLOBODNOJ TRGOVINI

Predstavnici Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova*, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije (u daljem tekstu „strane“),

U smislu ekonomske integracije, u skladu sa Srednjoevropskim sporazumom o slobodnoj trgovini (CEFTA) 2006., u skladu sa članom V. Općeg sporazuma o trgovini uslugama, te u svrhu podsticanja liberalizacije trgovine uslugama unutar CEFTA-e;

Imajući u vidu ciljeve i prioritete, utvrđene Akcionim planom zajedničkog regionalnog tržišta 2021. – 2024. (CRM), usmjerene na uklanjanje zapreka za priznavanje stručnih kvalifikacija, donošenjem i provođenjem „Okvira Evropske unije (EU) za automatsko priznavanje stručnih kvalifikacija za 7 zanimanja i EU sistema automatskog priznavanja“ koji se zasniva na koordinaciji minimalnih uslova osposobljavanja;

Konstatujući da se nijedna odredba ovog sporazuma ne može tumačiti kao izuzeće strana od njihovih prava i obaveza prema postojećim sporazumima;

Sa ciljem podsticanja mobilnosti stručnjaka, boljeg usklađivanja vještina sa potrebama tržišta rada i povećanja produktivnosti;

Naglašavajući ciljeve promovisanja regulatornog usklađivanja i usklađivanja zakona i propisa strana sa pravom Evropske unije (EU); posebno nastojeći omogućiti slobodno kretanje stručnjaka prenošenjem u regionalni okvir Direktive 2005/36/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 7. septembra 2005. godine o priznavanju stručnih kvalifikacija, kako je izmijenjena Direktivom 2013/55/EU od Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. novembra 2013.;

Sa namjerom uspostavljanja automatskog priznavanja stručnih kvalifikacija na osnovu minimalnih zahtjeva osposobljavanja i njihovog primjenjivanja na sva tri zanimanja utvrđena ovim sporazumom i gore navedenom Direktivom i imenovanja profesija koje zadovoljavaju primjenu minimalnih zahtjeva osposobljavanja u okviru Aneksa u roku od najviše dvije godine kako bi se to proširilo na ostale četiri profesije nakon usvajanja ovog sporazuma;

dogovorili su se oko sljedećeg:

I POGLAVLJE OPĆE ODREDBE

Član 1. Svrha

1. Ovim sporazumom se utvrđuju pravila o automatskom priznavanju dokaza o formalnim kvalifikacijama, na osnovu minimalnih uslova osposobljavanja unutar strana, za pristup i obavljanje regulisane profesije, kao i usklađivanju minimalnih uslova osposobljavanja u jednoj ili više drugih strana, a koji omogućuju nosiocima navedene kvalifikacije (u daljem tekstu: stručnjaci) obavljanje iste profesije u sklopu strane (u daljem tekstu: strana primalac) koja nije strana u kojoj su stekli stručnu kvalifikaciju (u daljem tekstu: strana izdavalac).

* Ova oznaka ne dovodi u pitanje stavove o statusu i u skladu je sa Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o proglašenju nezavisnosti Kosova.

2. Pojmovi korišteni u ovom sporazumu koji imaju rodno značenje, bez obzira koriste li se u muškom ili ženskom rodu, uključuju i muški i ženski rod te bilo koji drugi rod priznat od strana.

Član 2. Područje

1. Ovaj sporazum se primjenjuje na fizička lica, kako je definisano u Aneksu I Dodatnog protokola 6, kao stručnjake strane izdavaoca koji žele obavljati regulisanu profesiju u strani primaocu u zavisnosti od usklađenih minimalnih uslova osposobljavanja, bilo na osnovu samozaposlenja ili zaposlenja. Svaka strana će dopustiti stručnjaku stranke izdavaoca, koji posjeduje dokaze o stručnim i formalnim kvalifikacijama u smislu člana 3. stava 1. tačke (b) koje nisu stečene u strani primaocu, da se bavi regulisanom profesijom u smislu člana 3(1)(a) unutar te strane u skladu s njenim pravilima i relevantnim zakonodavstvom. Ovo priznavanje mora poštovati minimalne uslove osposobljavanja utvrđene ovim sporazumom. Ako dokaz o formalnoj kvalifikaciji nije u skladu sa minimalnim uslovima osposobljavanja, kako je navedeno u ovom sporazumu, priznavanje profesionalne kvalifikacije podliježe općem sistemu priznavanja.

2. Ovaj sporazum se odnosi na sljedeće stručnjake: doktore medicine, doktore dentalne medicine i arhitekte, kako je definisano i navedeno u Aneksu I, Aneksu II i Aneksu III.

3. Svaka strana će podnijeti Zajedničkoj radnoj grupi za priznavanje stručnih kvalifikacija zakone, propise i administrativne odredbe koje donosi u vezi sa izdavanjem dokaza o formalnim kvalifikacijama u profesijama obuhvaćenim ovim sporazumom.

4. U svrhu provođenja i primjene ovog sporazuma visokoškolske ustanove moraju imati akreditovane studijske programe i/ili licencirane studijske programe usklađene sa minimalnim zahtjevima osposobljavanja iz Aneksa ovog sporazuma.

Član 3. Definicije

U svrhu ovog sporazuma, primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „regulisana profesija”: profesionalna djelatnost ili grupa profesionalnih djelatnosti, čiji je pristup, obavljanje ili jedan od načina obavljanja, direktno i indirektno, na osnovu zakonskih, regulatornih ili upravnih odredbi podložan posjedovanju posebnih stručnih kvalifikacija; posebno, upotreba stručnog zvanja ograničenog zakonskim, regulatornim ili upravnim odredbama na nosioce određene stručne kvalifikacije predstavlja način bavljenja profesionalnom djelatnošću;

(b) „stručne kvalifikacije”: kvalifikacije potvrđene dokazima o formalnim kvalifikacijama, potvrdom o osposobljenosti koju je izdao nadležni organ strane, što je određeno u skladu sa zakonodavnim, regulatornim ili upravnim odredbama te strane, na osnovu stručnog osposobljavanja ili posebnog ispita, i/ili profesionalnog iskustva;

(c) „dokazi o formalnim kvalifikacijama”: diplome, svjedočanstva i drugi dokazi koje je izdao organ strane imenovan u skladu sa zakonodavnim, regulatornim ili upravnim odredbama te strane i kojima se potvrđuje uspješan završetak stručnog osposobljavanja stečenog uglavnom u sklopu strane;

(d) „nadležni organ”: bilo koji organ ili organ koji je strana ovlastila posebno za izdavanje ili primanje diploma o osposobljavanju i drugih dokumenata ili informacija te za primanje zahtjeva i donošenje odluka iz ovog sporazuma;

- (e) „regulisano obrazovanje i osposobljavanje”: svako osposobljavanje koje je posebno usmjereno na bavljenje određenom profesijom i koje se sastoji od kursa ili kurseva dopunjenih, prema potrebi, stručnim osposobljavanjem ili probnim radom ili stručnom praksom.
- (f) Struktura i nivo stručnog osposobljavanja, probnog rada ili stručne prakse određuju se zakonima, propisima ili administrativnim odredbama dotične strane ili ih nadzire ili odobrava organ određen u tu svrhu;
- (g) „profesionalno iskustvo”: stvarno i zakonito obavljanje date profesije u okviru strane sa punim ili ekvivalentnim skraćenim radnim vremenom;
- (h) „stručni pripravnički staž”: period stručne prakse koja se provodi pod nadzorom, pod uslovom da predstavlja uslov za pristup regulisanoj profesiji, a koja se može odvijati tokom ili nakon završetka obrazovanja koje vodi do osposobljenosti;
- (i) „fizičko lice” kako je definisano u okviru CEFTA-e;
- (j) „Evropski sistem prenosa i prikupljanja bodova ili ECTS bodovi”: bodovni sistem za visoko obrazovanje koji se koristi u Evropskom području visokog obrazovanja;
- (k) Zajednička radna grupa za priznavanje stručnih kvalifikacija (JWGRPQ);
- (l) CEFTA: Srednjoevropski sporazum o slobodnoj trgovini;
- (m) RCC: Vijeće za regionalnu saradnju.

Član 4.

Učinci priznanja

Priznavanje stručnih kvalifikacija od strane primaoca omogućava fizičkim licima da u toj strani dobiju pristup istoj profesiji za koju su kvalifikovani u strani izdavaocu i da je obavljaju u strani primaocu pod ne manje povoljnim uslovima od svojih fizičkih lica.

II POGLAVLJE

PRINCIPI PRIZNAVANJA

Član 5.

Pravila stručne, zakonske ili upravne prirode

Kada se stručnjak preseli, podliježe profesionalnim pravilima stručne, zakonske ili administrativne prirode koja su direktno povezana sa stručnim kvalifikacijama, kao što su definicija profesije, korišćenje zvanja i ozbiljna profesionalna nesavjesnost koja je direktno i specifično povezana sa zaštitom i sigurnošću potrošača, kao i disciplinske odredbe koje su primjenjive kod strane primaoca na stručnjake koji obavljaju istu profesiju kod strane primaoca.

Član 6.

Principi automatskog priznavanja

1. Svaka strana će priznati dokaze o formalnim kvalifikacijama doktora medicine koji daju pristup profesionalnim aktivnostima doktora medicine sa osnovnim osposobljavanjem i doktora medicine specijaliste, kao i doktora dentalne medicine i doktora specijaliste dentalne medicine, kao i arhitekta, koji su navedeni u Aneksu I, Aneksu II i Aneksu III, koji zadovoljavaju minimalne uslove osposobljavanja iz Aneksa I, Aneksa II i Aneksa III, te će, u svrhu pristupa i obavljanja profesionalnih aktivnosti, dati takvim dokazima isti učinak koji imaju dokazi o formalnim kvalifikacijama koje ona sama izdaje.

Takve dokaze o formalnim kvalifikacijama moraju izdati nadležni organi u stranama koje ih izdaju i moraju biti propraćeni, prema potrebi, svjedočanstvima navedenim u Aneksu I, Aneksu II, odnosno Aneksu III.

2. Takva ažuriranja neće zahtijevati izmjenu postojećih važnih zakonskih načela u stranama u pogledu strukture zanimanja u vezi sa osposobljavanjem i uslovima pristupa fizičkih lica. Takva ažuriranja će poštovati odgovornost strana za organizaciju obrazovnih sistema.

Član 7.

Opće odredbe o osposobljavanju

Strane će, u skladu sa postupcima specifičnim za svaku stranu, osigurati, potičući kontinuirani profesionalni razvoj, da stručnjaci, čije su stručne kvalifikacije obuhvaćene ovim sporazumom, mogu ažurirati svoje znanje, vještine i kompetencije kako bi održali sigurnu i djelotvornu praksu i bili u toku sa profesionalnim razvojem.

Član 8.

Stečena prava

Ne dovodeći u pitanje stečena prava specifična za predmetne profesije, u slučajevima kada dokazi o formalnim kvalifikacijama doktora medicine koji omogućavaju pristup profesionalnim aktivnostima doktora medicine sa osnovnim osposobljavanjem i doktora medicine specijaliste, kao i doktora dentalne medicine i doktora specijaliste dentalne medicine i arhitekta, koje imaju stručnjaci strana, ne zadovoljavaju sve zahtjeve za osposobljavanje iz ovog sporazuma, svaka strana će priznati kao dovoljan dokaz dokaze o formalnim kvalifikacijama koje su izdale te strane u onoj mjeri u kojoj takvi dokazi potvrđuju uspješno završeno osposobljavanje, koje je započelo na datume koje će predložiti Zajednička radna grupa i popraćeno je potvrdom u kojoj se navodi da su nosioci bili djelotvorno i zakonito uključeni u predmetne aktivnosti najmanje tri uzastopne godine tokom pet godina prije dodjele potvrde.

III POGLAVLJE

POSTUPAK PRIZNAVANJA STRUČNIH KVALIFIKACIJA

Član 9.

Uobičajeni postupak za priznavanje stručnih kvalifikacija

1. Strana primalac potvrdiće prijem zahtjeva u roku od 30 dana od prijema i obavijestiti podnosioca zahtjeva o svim dokumentima koji nedostaju. Ako podnosilac zahtjeva ne dostavi dopunu dokumentacije, nadležni organ će odbaciti prijavu kao nepotpunu, osim ako kandidat opravda razloge propuštanja roka.

2. Postupak za ispitivanje zahtjeva za odobrenje za obavljanje regulisane profesije mora se dovršiti što je prije moguće i dovesti do propisno potkrijepljene odluke nadležnog organa u strani primaocu u svakom slučaju u roku od tri mjeseca nakon datuma kada je potpuni dosije podnosioca zahtjeva podnesen, a u tim slučajevima razlozi će biti obrazloženi u odluci o priznavanju.

3. Odluka ili nedonošenje odluke u roku podliježe žalbi u skladu sa općim pravilima svake strane.

Član 10.

Traženje pomoći

Priznavanje stručnih kvalifikacija obuhvata mogućnost pribjegavanja djelotvornom mehanizmu pravnog lijeka za podnosioca zahtjeva. U slučaju da se priznanje ne odobri, podnosilac zahtjeva se mora obratiti organu koji je sastavljen drugačije od onog koji je odbilo

zahtjev. Taj organ će odlučiti o žalbi nakon što je podnosiocu zahtjeva dao mogućnost da bude saslušan u razumnom vremenskom roku.

Član 11.

Dokumenti i potvrde koji se mogu tražiti od podnosioca zahtjeva u skladu sa ovim sporazumom

1. Dokumenti

- (a) Dokaz da je dotična osoba fizičko lice strane.
- (b) Dokazi o formalnim kvalifikacijama koje omogućuju pristup predmetnoj regulisanoj profesiji, kako je navedeno u Aneksu I, Aneksu II i Aneksu III.
- (c) Dokaz o stručnoj osposobljenosti u smislu člana 3. stava 1. tačke (b), popraćen potvrdom nadležnog organa u kojoj se navodi da je stručnjak djelotvorno i zakonito angažovan u predmetnim aktivnostima najmanje tri uzastopne godine tokom pet godina prije dodjele certifikata.
- (d) Kada nadležni organ strane primaoca zahtijeva od osoba koje se žele baviti regulisanom profesijom dokaz da imaju dobar karakter ili ugled ili da nisu proglasili stečaj, ili kada obustavlja ili zabranjuje bavljenje tom profesijom u slučaju ozbiljne profesionalne povrede ili krivičnog djela, ta strana primalac će prihvatiti kao dovoljan dokaz, u odnosu na podnosioca zahtjeva iz strana koji žele obavljati tu profesiju, dokumente izdate od strane nadležnih organa u strani izdavaocu, koji pokazuju da su ti zahtjevi ispunjeni. Ti organi moraju dostaviti dokumente u roku od dva mjeseca.
- (e) Ako nadležni organi strane koja ih je izdala ne izdaju dokumente navedene u prvom podstavu, ti se dokumenti zamjenjuju izjavom pod zakletvom ili, u stranama u kojima ne postoji odredba za izjavu pod zakletvom, svečanom izjavom – koju je dalo dotično fizičko lice pred nadležnim sudskim ili upravnim organom ili, prema potrebi, kvalifikovanim stručnim organom strane izdavaoca; takav organ će izdati potvrdu kojom se potvrđuje vjerodostojnost izjave pod zakletvom ili svečane izjave.
- (f) Ako strana primalac zahtijeva od svog stručnjaka koji se namjerava baviti regulisanom profesijom dokument koji se odnosi na fizičko ili mentalno zdravlje podnosioca zahtjeva, ta strana će prihvatiti kao dovoljan dokaz za to dokument koji se zahtijeva u strani koja izdaje dokument. Ako strana izdavalac ne izda takav dokument, stranka primalac će prihvatiti potvrdu koju je izdao nadležni organ u toj strani. U tom slučaju, nadležni organ strane koja ih izdaje moraju dostaviti traženi dokument u roku od mjesec dana.
- (g) Kada strana primalac zahtijeva od stručnjaka da se bave regulisanom profesijom,
 - dokaz o imovinskom stanju podnosioca zahtjeva,
 - dokaz da je podnosilac zahtjeva osiguran od finansijskih rizika koji proizlaze iz profesionalne odgovornosti stručnjaka u skladu sa zakonima i propisima koji su na snazi u strani primaocu u pogledu uslova i obima pokrića, ta će strana prihvatiti potvrdu u tom smislu kao dovoljan dokaz koje izdaju tuđe banke i osiguravajuća društva.
- (h) Ako strana to zahtijeva od stručnjaka, mora se dostaviti potvrda kojom se potvrđuje nepostojanje privremene ili konačne suspenzije obavljanja profesije ili krivičnih presuda.

2. Ostale potvrde

Kako bi se olakšala primjena ovog sporazuma, strane mogu propisati da, osim dokaza o formalnim kvalifikacijama, fizičko lice koje ispunjava tražene uslove osposobljavanja mora dostaviti potvrdu od nadležnog organa svoje ili bilo koje druge strane koja ih izdaje u kojoj se navodi da ovaj dokaz o formalnim kvalifikacijama ispunjava zahtjeve navedene u ovom sporazumu.

3. Format i jezik

Sve dokumente i potvrde iz ovog člana prihvatiće nadležni organ strane primaoca u formatu i na jeziku utvrđenom zakonodavstvom strane koja ih izdaje. Strana primalac zadržava pravo zatražiti od podnosioca zahtjeva prevod dokumenata i potvrda na jednom od svojih službenih jezika.

Član 12.

Upotreba stručnih zvanja

1. Ako je u strani primaocu regulisana upotreba stručnog zvanja koje se odnosi na jednu od djelatnosti dotične profesije, podnosioci zahtjeva iz druge strane, koji imaju ovlaštenje za obavljanje regulisane profesije, koristiće se stručnim zvanjem strane primaoca, koje odgovara toj profesiji u toj strani i koristiće sve povezane inicijale.
2. Ako profesiju u strani primaocu reguliše udruženje ili organizacija, podnosioci zahtjeva iz strana neće biti ovlašteni da koriste stručno zvanje koje izdaje ta organizacija ili udruženje, ili njegov skraćeni oblik, osim ako dostave dokaz da su članovi tog udruženja ili organizacije.
3. Ako udruženje ili organizacija članstvo uslovljava određenim kvalifikacijama, to može učiniti samo pod uslovima navedenim u ovom sporazumu, u odnosu na podnosioca zahtjeva iz drugih strana koji posjeduju stručne kvalifikacije.

Član 13.

Upotreba akademskih zvanja

Strana primalac osigurava da se dotičnim fizičkim licima dodijeli pravo korišćenja akademskih zvanja koja su im dodijeljene u strani izdavaocu i njihov skraćeni oblik na jeziku strane izdavaoca. Strana primalac može zahtijevati da nakon zvanja slijedi naziv i adresa ustanove ili ispitnog odbora koje je dodijelilo. Ako se akademsko zvanje strane izdavaoca može zamijeniti u strani primaocu sa zvanjem koje u potonjoj strani zahtijeva dodatno osposobljavanje koje korisnik nije stekao, strana primalac može zahtijevati od korisnika da koristi akademsko zvanje strana izdavaoca u odgovarajućem obliku koji će odrediti strana primalac.

IV POGLAVLJE

DETALJNA PRAVILA ZA OBAVLJANJE PROFESIJE

Član 14.

Poznavanje jezika

1. Strana će, ako smatra potrebnim, zahtijevati od pružaoca usluga koji ima koristi od priznavanja stručnih kvalifikacija da ima dovoljno znanja jezika potrebnog za obavljanje profesije u strani primaocu.
2. Strana će osigurati da sve kontrole koje se provode radi kontrole usklađenosti s obavezom iz stava 1. budu ograničene na dovoljno poznavanje jednog službenog jezika te strane.
3. Svaka kontrola poznavanja jezika mora biti razmjerna aktivnosti koja će se obavljati. Dotičnom stručnjaku dopušteno je uložiti žalbu na takve kontrole prema zakonu strane primaoca.

V POGLAVLJE

ADMINISTRATIVNA SARADNJA

Član 15.

Centralni pristup informacijama

1. Strane će osigurati da sljedeće informacije budu javno dostupne na engleskom jeziku i putem kontaktnih tačaka za usluge:
 - (a) spisak svih regulisanih profesija u okviru strane uključujući podatke za kontakt osobu za svaku regulisanu profesiju u skladu sa članom 18. stavom 4.;
 - (b) zahtjeve i postupke za sve profesije regulisane u strani, uključujući sve povezane takse koje plaćaju fizička lica i dokumente koje moraju dostaviti fizička lica;
 - (c) pojedinosti o tome kako se žaliti, prema zakonima, propisima i administrativnim odredbama, na odluke strana donesene u vezi sa ovim sporazumom.
2. Strane će osigurati da su informacije iz stava 1. pružene na jasan i sveobuhvatan način te da su lako dostupne daljinski i elektronskim putem te da se ažuriraju.
3. Strane će osigurati da se na svaki zahtjev za informacijama upućen kontaktnim tačkama za usluge odgovori što je prije moguće.

Član 16.

Zajednička radna grupa za priznavanje stručnih kvalifikacija

1. Zajednička radna grupa za priznavanje stručnih kvalifikacija (JWGRPQ) olakšaće i nadzirati sprovođenje i primjenu ovog sporazuma.
2. Članovi JWGRPQ-a će biti, između ostalog, zaduženi za pružanje informacija i pomoći koja je potrebna u vezi sa priznavanjem stručnih kvalifikacija predviđenih ovim sporazumom, kao što su informacije o zakonodavstvu, propisima i administrativnim odredbama koje regulišu priznavanje stručnih kvalifikacija.
3. Opis poslova JWGRPQ-a će biti usvojen najkasnije godinu dana nakon usvajanja ovog sporazuma.

Član 17.

Transparentnost

1. Strane će obavijestiti JWGRPQ o spisku svih postojećih regulisanih profesija, navodeći aktivnosti koje pokriva svaka profesija, te spisak regulisanog obrazovanja i osposobljavanja te osposobljavanja sa posebnom strukturom, najkasnije 18 mjeseci nakon donošenja ovog Sporazuma. O svakoj promjeni tih spiskova takođe će se bez nepotrebnog odgađanja obavijestiti JWGRPQ. Sekretarijati CEFTA-e i RCC-a uspostaviće i održavati javno dostupnu bazu podataka o regulisanim profesijama, uključujući opći opis aktivnosti koje pokriva svaka profesija.
2. Strane će ispitati postoje li zahtjevi prema njihovom pravnom sistemu koji ograničavaju pristup profesiji ili njeno bavljenje nosiocima određene stručne kvalifikacije, uključujući korišćenje stručnih zvanja i profesionalne aktivnosti dopuštene pod takvim zvanjem, navedene u ovom članu kao 'zahtjevi' su kompatibilni sa sljedećim principima:
 - (a) zahtjevi ne smiju biti ni direktno ni indirektno diskriminirajući;

- (b) zahtjevi moraju biti opravdani najvažnijim razlozima od općeg interesa;
- (c) zahtjevi moraju biti prikladni za osiguranje postizanja cilja kojem se teži i ne smiju prelaziti ono što je potrebno za postizanje tog cilja;
- (d) Strane će obavijestiti JWGRPQ o svojim nalazima.

Član 18.

Principi administrativne saradnje

1. Strane će blisko sarađivati i pružati uzajamnu pomoć kako bi olakšale provođenje i primjenu ovog sporazuma. One osiguravaju povjerljivost informacija koje razmjenjuju.
2. Putem JWGRPQ-a, strane će razmjenjivati informacije koje smatraju potrebnima za obavljanje aktivnosti prema ovom sporazumu. Pritom će poštivati pravila o zaštiti ličnih podataka predviđena relevantnim zakonodavstvom strana.
3. Svaka strana će razmjenjivati informacije sa drugim stranama putem JWGRPQ-a o procesima kojima će dodjeljivati ili primati dokaze o formalnim kvalifikacijama i druge dokumente ili informacije te primati prijave i donositi odluke iz ovog sporazuma.
4. Putem JWGRPQ-a, svaka strana će dati drugim stranama ime osobe za kontakt za svaku regulisanu profesiju, koja će pružiti sve relevantne informacije i podržati saradnju između strana u vezi sa tom specifičnom regulisanom profesijom.

VI POGLAVLJE ZAVRŠNE ODREDBE

Član 19.

Prenošenje

Strane će donijeti zakone, propise i administrativne odredbe potrebne za usklađivanje sa ovim sporazumom najkasnije osamnaest mjeseci od stupanja na snagu ovog sporazuma u skladu sa članom 21. Strane će o tome obavijestiti JWGRPQ.

Član 20.

Aneksi

1. Svi aneksi čine sastavni dio ovog sporazuma.
2. Informacije koje strane moraju dostaviti u Aneksu I, Aneksu II i Aneksu III dostavljaju nadležni organi i dostavljaju se JWGRPQ-u najkasnije 18 mjeseci nakon što ovaj sporazum stupi na snagu u skladu sa članom 21.
3. Strane će osigurati da JWGRPQ ažurira informacije navedene u Aneksu I, Aneksu II i Aneksu III i prema potrebi ih dopunjuje u skladu sa članom 6. stavom 1. tačkom 2. ovog sporazuma.

Član 21.

Stupanje na snagu

1. Ovaj sporazum podliježe ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju u skladu sa relevantnim zahtjevima. Službeno obavještenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju će biti pohranjeno kod depozitara.

2. Ovaj Sporazum stupa na snagu tridesetog dana nakon polaganja trećeg službenog obavještenja o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju za stranke koje su deponovale svoje službeno obavještenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju.

3. Za svaku stranu koja položi svoje službeno obavještenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju nakon datuma polaganja trećeg službenog obavještenja o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju, ovaj sporazum stupa na snagu tridesetog dana nakon dana na koji ta strana položi svoje službeno obavještenje o ratifikaciji, prihvatanju ili odobrenju.

4. Sjeverna Makedonija će djelovati kao depozitar i obavijestiti sve strane ovog sporazuma o svakom obavještenju primljenom u skladu sa ovim članom i bilo kojoj drugoj radnji ili obavještenju koje se odnosi na ovaj sporazum.

Član 22. Izmjene i dopune

1. Svaka strana može predložiti izmjene i dopune Sporazuma slanjem pismenog obavještenja depozitaru. Depozitar će ovo obavještenje proslijediti JWGRPQ-u iz člana 16. ovog sporazuma.

2. Prijedlozi izmjena i dopuna usvajaju se konsenzusom svih članova JWGRPQ. Ovi prijedlozi će se uputiti organu CEFTA-e nadležnom za trgovinu uslugama.

3. Nakon usvajanja, izmjene i dopune dostavljaju se stranama na ratifikaciju ili odobrenje.

4. Izmjene i dopune stupaju na snagu u skladu sa pravilima i postupkom iz člana 21. ovog sporazuma.

Član 23. Trajanje i otkazivanje

1. Ovaj Sporazum se zaključuje na neodređeni vremenski period.

2. Svaka strana može, u bilo koje vrijeme, otkazati Sporazum slanjem pisanog obavještenja depozitaru, koji će obavijestiti druge strane o ovom otkazu.

3. Takvo otkazivanje stupa na snagu šest mjeseci nakon datuma kada je depozitar primio obavještenje.

Član 24.

Svi sporovi proizašli iz ovog sporazuma rješavaće se kroz Mehanizam za rješavanje sporova CEFTA 2006.

Član 25. Pristupanje strana CEFTA-e

Strane priznaju prava bilo koje strane CEFTA-e da pristupi ovom sporazumu.

Sporazum je sastavljen na engleskom jeziku u jednoj originalnoj verziji, koja ostaje u posjedu depozitara. Svaka strana će dobiti jedan ovjereni primjerak Sporazuma.

U Berlinu, 3. 11. 2022. godine

/Svojeručan potpis/ /Svojeručan potpis/

/Svojeručan potpis/ /Svojeručan potpis/

/Svojeručan potpis/ /Svojeručan potpis/

Priznavanje na osnovu usklađivanja minimalnih uslova osposobljavanja

DOKTOR MEDICINE

Član 1. Osnovno medicinsko osposobljavanje

1. Upis na osnovno medicinsko osposobljavanje uslovljen je posjedovanjem kvalifikacije ili svjedočanstva koje omogućava pristup univerzitetima, za predmetni studij.
2. Osnovno medicinsko osposobljavanje sastoji se od ukupno najmanje pet godina studija, koje se dodatno može izraziti sa ekvivalentnim ECTS bodovima, i sastoji se od najmanje 5.500 sati teorskog i praktičnog osposobljavanja koje se provodi ili je pod nadzorom Univerziteta.
3. Osnovno medicinsko osposobljavanje garantuje da je dotična osoba stekla sljedeća znanja i vještine:
 - (a) odgovarajuće poznavanje nauka na kojima se zasniva medicina i dobro razumijevanje naučnih metoda uključujući principe mjerenja bioloških funkcija, vrednovanje naučno utvrđenih činjenica i analizu podataka;
 - (b) dovoljno poznavanje građe, funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih osoba, kao i odnosa između zdravstvenog stanja i fizičke i socijalne okoline čovjeka;
 - (c) odgovarajuće poznavanje kliničkih disciplina i praksi koje mu daju koherentnu sliku mentalnih i fizičkih bolesti, medicine sa stajališta profilakse, dijagnoze i terapije te ljudske reprodukcije;
 - (d) odgovarajuće kliničko iskustvo u bolnicama pod odgovarajućim nadzorom.

Član 2. Specijalističko medicinsko osposobljavanje

1. Prijem na specijalističko medicinsko osposobljavanje uslovljen je završetkom i potvrdom osnovnog programa medicinskog osposobljavanja iz člana 1. Aneksa I tokom kojeg je osposobljeni stekao odgovarajuće znanje iz osnovne medicine.
2. Specijalističko medicinsko osposobljavanje obuhvata teoretsko i praktično osposobljavanje na univerzitetskoj ili medicinskoj nastavnoj bolnici ili, prema potrebi, u ustanovi za medicinsku skrb koju su za tu svrhu odobrila nadležna tijela.

Strane će osigurati da minimalno trajanje specijalističkih medicinskih osposobljavanja iz člana 7. Aneksa I nije kraće od trajanja predviđenog u toj tački. Osposobljavanje se provodi pod

nadzorom nadležnih organa. Obuhvata lično učestvovanje doktora medicine pripravnika u aktivnostima i obavezama koje podrazumijevaju predmetne službe.

Osposobljavanje će se provoditi sa punim radnim vremenom u posebnim ustanovama koje priznaju nadležni organi. To uključuje učestvovanje u cjelokupnom nizu medicinskih aktivnosti odjeljenja na kojem se osposobljavanje provodi, uključujući dežurstva, na način da specijalizant svu svoju profesionalnu aktivnost posveti svojem praktičnom i teoretskom osposobljavanju tokom radne sedmice i tokom godine, u skladu sa postupcima propisanim od strane nadležnih organa. U skladu sa tim, ta radna mjesta podliježu odgovarajućoj naknadi.

3a. Strane mogu predvidjeti, u relevantnom zakonodavstvu, djelimična izuzeća od dijelova specijalističkog medicinskog osposobljavanja navedenih u članu 7. Aneksa I, koja će se primjenjivati od slučaja do slučaja pod uslovom da je taj dio osposobljavanja pohađan već tokom drugog specijalističkog osposobljavanja navedenog u članu 7. Aneksa I, za koji je stručnjak već stekao stručnu kvalifikaciju u strani. Strane će osigurati da odobreno izuzeće ne iznosi više od polovine minimalnog trajanja dotičnog specijalističkog medicinskog osposobljavanja.

Svaka strana će obavijestiti Multilateralni odbor i druge strane o svom dotičnom zakonodavstvu za takva djelimična izuzeća.

4. Strane će izdavanje dokaza o specijalističkom medicinskom osposobljavanju uslovljavati posjedovanjem dokaza o osnovnom medicinskom osposobljavanju iz člana 7. Aneksa I.

Član 3. Vrste specijalističkih medicinskih osposobljavanja

Dokazi o formalnim kvalifikacijama doktora specijalista su takvi dokazi koje dodjeljuju nadležni organi, a koji odgovaraju, za predmetno specijalizirano osposobljavanje, zvanjima koja se koriste u različitim stranama i na koje se upućuje u članu 7. Aneksa I.

Član 4. Posebno osposobljavanje iz opšte medicinske prakse

1. Prijem na posebno osposobljavanje iz opće medicinske prakse uslovljen je završetkom i vrednovanjem osnovnog programa medicinskog osposobljavanja iz člana 1. Aneksa I tokom kog je pripravnik stekao relevantno znanje o osnovnoj medicini.

2. Posebno osposobljavanje iz opće medicinske prakse koja vodi do dodjele dokaza o formalnim kvalifikacijama izdatim prije [1. januara 2006.] traje najmanje dvije godine na puno radno vrijeme. U slučaju dokaza o formalnim kvalifikacijama izdatim nakon tog datuma, osposobljavanje će trajati najmanje tri godine sa punim radnim vremenom.

Ako program osposobljavanja iz člana 1. Aneksa I uključuje praktičnu obuku koju provodi odobrena bolnica koja posjeduje odgovarajuću opću medicinsku opremu i usluge ili kao dio odobrene opće medicinske prakse ili odobrenog centra u kojem ljekari pružaju primarnu medicinsku njegu, trajanje tog praktičnog osposobljavanja može, do najviše jedne godine, biti uključeno u trajanje predviđeno u prvom podstavu za potvrde o osposobljavanju izdate na dan ili nakon [1. januara 2006. god.].

Mogućnost predviđena drugim podstavom će biti dostupna samo za strane u kojima je posebna obuka iz opće medicinske prakse trajala dvije godine [od 11. januara 2001.].

3. Posebno osposobljavanje iz opće medicinske prakse provodi se u punom radnom vremenu, pod nadzorom nadležnih organa. To će biti više praktično nego teoretski.

Praktično osposobljavanje se provodi, s jedne strane, najmanje šest mjeseci u odobrenoj bolnici koja posjeduje odgovarajuću opremu i usluge, a s druge strane, najmanje šest mjeseci kao dio odobrene opšte medicinske prakse ili odobrenog centra na kojoj ljekari pružaju primarnu zdravstvenu njegu.

Praktično obrazovanje odvijaće se u saradnji sa drugim zdravstvenim ustanovama ili strukturama opće medicine. Međutim, ne dovodeći u pitanje minimalne periode utvrđene u drugom podstavu, praktična obuka može se provoditi tokom perioda ne dužeg od šest mjeseci u drugim odobrenim ustanovama ili zdravstvenim strukturama koje se bave općom medicinom.

Osposobljavanje će zahtijevati lično učestvovanje pripravnika u profesionalnim aktivnostima i odgovornostima osoba sa kojima radi.

4. Strane uslovljavaju izdavanje dokaza o formalnim kvalifikacijama iz opće medicinske prakse posjedovanjem dokaza o formalnim kvalifikacijama iz osnovnog medicinskog osposobljavanja iz člana 6. Aneksa I.

5. Strane mogu izdati dokaze o formalnim kvalifikacijama iz člana 6. Aneksa I doktoru koji nije završio obuku predviđenu ovim članom, ali koji je završio drugu, dopunsku obuku, što je potvrđeno dokazima o formalnim kvalifikacijama izdatim od strane nadležnog organa. Oni, međutim, ne smiju izdavati dokaze o formalnim kvalifikacijama osim ako ne potvrđuju znanje na nivou koji je kvalitativno jednak znanju stečenom tokom obuke predviđene ovim članom.

Strane će, između ostalog, odrediti u kojoj mjeri dopunsko osposobljavanje i profesionalno iskustvo koje je podnosilac zahtjeva već stekao, mogu zamijeniti osposobljavanje predviđeno ovim članom.

Strane mogu izdati dokaze o formalnim kvalifikacijama iz člana 6. Aneksa I samo ako je podnosilac zahtjeva stekao najmanje šest mjeseci iskustva opće medicine u ordinaciji opće medicine ili u centru u kojem doktori pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu iz stava 3.

Član 5. Obavljanje stručne djelatnosti doktora opće medicine

Svaka strana će obavljanje djelatnosti doktora opće prakse u okviru svog domaćeg sistema socijalne sigurnosti usloviti posjedovanjem dokaza o formalnim kvalifikacijama iz člana 6. Aneksa I.

Strane mogu od ovog uslova izuzeti osobe koje trenutno prolaze posebnu obuku iz opće medicine.

Član 6. Dokaz o formalnim kvalifikacijama iz osnovnog medicinskog osposobljavanja

Strana	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Organ koji dodjeljuje kvalifikaciju	Propratna potvrda uz kvalifikaciju	Referentni datum

Član 7. Dokaz o formalnim kvalifikacijama za ljekare specijaliste

Strana	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Organ koji dodjeljuje kvalifikaciju	Referentni datum

Član 8. Nazivi osposobljavanja iz specijalističke medicine

	Naziv	Naziv
Strana	Anestezija	Opća hirurgija
	Minimalni period osposobljavanja: 3 godine	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina

	Naziv	Naziv
Strana	Neurološka hirurgija	Akušerstvo i ginekologija
	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Opća (interna) medicina	Oftalmologija
	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina	Minimalni period osposobljavanja: 3 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Otorinolaringologija	Pedijatrija
	Minimalni period osposobljavanja: 3 godine	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Respiratorna medicina	Urologija
	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina

	Naziv	Naziv
Strana	Ortopedija	Patološka anatomija
	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Neurologija	Psihijatrija
	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Dijagnostička radiologija	Radioterapija
	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Plastična hirurgija	Klinička biologija
	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
--	-------	-------

Strana	Mikrobiologija - bakteriologija	Biološka hemija
	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Imunologija	Torakalna hirurgija
	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina

	Naziv	Naziv
Strana	Pedijatrija	Vaskularna hirurgija
	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina

	Naziv	Naziv
Strana	Kardiologija	Gastroenterologija
	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina

	Naziv	Naziv
Strana	Reumatologija	Opća hematologija
	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine	Minimalni period osposobljavanja: 3 godine
	Naziv	Naziv
Strana	Endokrinologija	Fizioterapija
	Minimalni period osposobljavanja: 3 godine	Minimalni period osposobljavanja: 3 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Neuropsihijatrija	Dermatovenerologija
	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina	Minimalni period osposobljavanja: 3 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Radiologija	Dječija psihijatrija
	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Gerijatrija	Bolesti bubrega
	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Gerijatrija	Bolesti bubrega
	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Infektivne bolesti	Socijalna medicina

	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine
--	---	---

	Naziv	Naziv
Strana	Farmakologija	Medicina rada
	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Alergologija	Nuklearna medicina
	Minimalni period osposobljavanja: 3 godine	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Maksilofacijalna hirurgija (osnovno medicinsko osposobljavanje)	Biološka hematologija
	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Stomatologija	Dermatologija
	Minimalni period osposobljavanja: 3 godine	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Venerologija	Tropska medicina
	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Gastroenterološka hirurgija	Urgentna medicina
	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina

	Naziv	Naziv
Strana	Klinička neurofiziologija	Dentalna, oralna i maksilofacijalna hirurgija (osnovno medicinsko i stomatološko osposobljavanje)
	Minimalni period osposobljavanja: 4 godina	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

	Naziv	Naziv
Strana	Medicinska onkologija	Medicinska genetika
	Minimalni period osposobljavanja: 5 godina	Minimalni period osposobljavanja: 4 godine

Član 9. Dokaz o formalnom obrazovanju općeg ljekara

Strana	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Stručno zvanje	Referentni datum
--------	--------------------------------------	----------------	------------------

--	--	--	--

ANEKS II

DOKTORI DENTALNE MEDICINE

Sve odredbe iz Aneksa I su uzete iz EU direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija.

Član 1. Osnovno osposobljavanje doktora dentalne medicine

1. Pristup osnovnom osposobljavanju doktora dentalne medicine podrazumijeva posjedovanje diplome ili svjedočanstva koje omogućava pristup, za predmetne studije, univerzitetima ili visokoškolskim ustanovama nivoa koji je priznat kao ekvivalentan, kod strane.

2. Osnovno osposobljavanje doktora dentalne medicine sastoji se od ukupno najmanje pet godina studija, što se dodatno može izraziti sa ekvivalentnim ECTS bodovima, i sastoji se od najmanje 5.000 sati redovnog teorijskog i praktičnog osposobljavanja koje obuhvata najmanje program opisan u članu 4. Aneksa II i koji se provodi na univerzitetu, u visokoškolskoj ustanovi koja pruža osposobljavanje priznato kao ekvivalentni nivo ili pod nadzorom univerziteta.

3. Osnovnim osposobljavanjem doktora dentalne medicine se garantuje da je dotična osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

(a) odgovarajuće poznavanje nauka na kojima se zasniva stomatologija i dobro razumijevanje naučnih metoda, uključujući principe mjerenja bioloških funkcija, evaluaciju naučno utvrđenih činjenica i analizu podataka;

(b) odgovarajuće poznavanje konstitucije, fiziologije i ponašanja zdravih i bolesnih osoba te uticaja prirodnog i društvenog okruženja na zdravstveno stanje čovjeka, u mjeri u kojoj ti faktori utiču na stomatologiju;

(c) odgovarajuće poznavanje građe i funkcije zuba, usta, vilice i pripadajućih tkiva, zdravih i bolesnih, te njihov odnos prema općem zdravstvenom stanju te fizičkom i socijalnom blagostanju pacijenta;

(d) odgovarajuće poznavanje kliničkih disciplina i metoda koje doktoru dentalne medicine daju koherentnu sliku anomalija, lezija i bolesti zuba, usta, vilice i pripadajućih tkiva te preventivne, dijagnostičke i terapijske stomatologije;

(e) odgovarajuće kliničko iskustvo pod odgovarajućim nadzorom.

Ovim osposobljavanjem se stiču vještine potrebne za obavljanje svih aktivnosti prevencije, dijagnostike i liječenja anomalija i bolesti zuba, usta, vilice i pripadajućih tkiva.

Član 2. Specijalističko osposobljavanje doktora dentalne medicine

1. Prijem na specijalističko osposobljavanje doktora dentalne medicine zavisi od završetka i validacije osnovnog osposobljavanja doktora dentalne medicine iz člana 1. Aneksa II.

2. Specijalističko osposobljavanje doktora dentalne medicine obuhvata teoretsku i praktičnu nastavu na univerzitetskom centru, u nastavnom i istraživačkom centru za liječenje ili, prema potrebi, u zdravstvenoj ustanovi koju su za to odobrili nadležni organi.

Redovna specijalistička stomatološka predavanja moraju trajati najmanje tri godine i nadziraće ih nadležni organi. Oni će uključivati lično učestvovanje doktora dentalne medicine koji se obučava da bude specijalist za djelatnosti i odgovornosti dotične ustanove.

3. Strane će izdavanje dokaza o specijalističkom osposobljavanju doktora dentalne medicine uslovljavati posjedovanjem dokaza o osnovnom osposobljavanju doktora dentalne medicine iz člana 5. Aneksa II.

Član 3. Obavljanje profesionalne djelatnosti doktora dentalne medicine

1. Za potrebe ove direktive, profesionalne djelatnosti doktora dentalne medicine su djelatnosti definisane u stavu 3. i koje se provode prema stručnim kvalifikacijama navedenim u članu 5. Aneksa II.

2. Profesija doktora dentalne medicine zasniva se na osposobljavanju doktora dentalne medicine iz člana 1. i 2. Aneksa II i predstavlja posebnu profesiju koja se razlikuje od ostalih općih ili specijalizovanih medicinskih profesija. Obavljanje djelatnosti doktora dentalne medicine zahtijeva posjedovanje dokaza o formalnoj osposobljenosti iz člana 5. Aneksa II.

3. Strane će osigurati da doktori dentalne medicine uopćeno imaju pristup i obavljaju aktivnosti prevencije, dijagnostike i liječenja anomalija i bolesti koje zahvataju zube, usta, vilice i pripadajuća tkiva, uzimajući u obzir regulatorne odredbe i pravila strukovne etike na referentne datume iz člana 5. Aneksa II.

Član 4. Studijski program za doktore dentalne medicine

Studijski program koji vodi do dokaza o formalnoj kvalifikaciji u stomatologiji uključuje minimalno sljedeće predmete. Jedan ili više ovih predmeta može se predavati u kontekstu drugih disciplina ili u vezi sa njima.

A. Osnovni predmeti: Hemija Fizika Biologija	B. Medicinsko-biološki predmeti i opšti medicinski predmeti: Anatomija Embriologija Histologija, uključujući citologiju Psihologija Biohemija (ili psihološka hemija)	C. Predmeti koji su direktno povezani sa stomatologijom: Protetika Stomatološki materijali i oprema Konzervativna stomatologija Preventivna stomatologija
---	--	---

	Patološka anatomija Opšta patologija Farmakologija Mikrobiologija Higijena Preventivna medicina i epidemiologija	Anestetici i sedacija Oralna hirurgija Posebna patologija Klinička praksa Pedodoncija Ortodoncija Parodontologija Dentalna radiologija
	Radiologija Fizioterapija Opšta hirurgija Opšta medicina, uključujući i pedijatriju Otorinolaringologija Dermatovenerologija Opšta psihologija – psihopatologija – neuropatologija Anestezija	Dentalna okluzija i funkcija vilice, Profesionalna organizacija, etika i zakonodavstvo Socijalni aspekti stomatološke Prakse Prakse Prakse Maksilofacijalna hirurgija

Član 5. Dokaz o formalnim kvalifikacijama doktora dentalne medicine

Strana	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Organ koji dodjeljuje dokaz o kvalifikaciji	Propratna potvrda uz dokaz o kvalifikaciji	Stručno zvanje	Referentni datum
--------	-----------------------------------	---	--	----------------	------------------

Član 6. Dokaz o formalnim kvalifikacijama doktora specijaliste dentalne medicine

Oralna hirurgija

Strana	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Organ koji dodjeljuje dokaz o kvalifikaciji	Referentni datum
--------	-----------------------------------	---	------------------

Ortodoncija

Strana	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Organ koji dodjeljuje dokaz o kvalifikaciji	Referentni datum
--------	-----------------------------------	---	------------------

ANEKS III ARHITEKT

Član 1. Osposobljavanje arhitekata

1. Osposobljavanje arhitekta se sastoji od:

- (a) najmanje ukupno pet godina redovnog studija na univerzitetu ili sličnoj nastavnoj ustanovi, što dovodi do uspješnog polaganja ispita na univerzitetskom nivou;

2. Arhitektura je glavna komponenta studija iz stava 1. Na studiju mora biti uspostavljena ravnoteža između teoretskih i praktičnih aspekata arhitektonskog osposobljavanja i mora se garantovati bar sticanje sljedećih znanja, vještina i kompetencija:

- (a) sposobnost izrade arhitektonskih projekata koji zadovoljavaju i estetske i tehničke zahtjeve;
- (b) odgovarajuće poznavanje historije i teorija arhitekture i srodnih umjetnosti, tehnologija i humanističkih nauka;
- (c) poznavanje likovnih umjetnosti kao uticaj na kvalitet arhitektonskog oblikovanja;
- (d) odgovarajuće poznavanje urbanog dizajna, planiranja i vještina uključenih u proces planiranja;
- (e) razumijevanje odnosa između ljudi i građevina, između građevina i njihove okoline, te potrebe povezivanja građevina i prostora između njih sa ljudskim potrebama i mjerilima;
- (f) razumijevanje profesije arhitekta i uloge arhitekta u društvu, posebno u pripremi zadataka koji uzimaju u obzir društvene faktore;
- (g) razumijevanje metoda istraživanja i pripreme zadatka za projekat;
- (h) razumijevanje konstrukcijskog dizajna te konstrukcijskih i inženjerskih problema povezanih sa projektovanjem zgrade;
- (i) odgovarajuće poznavanje fizičkih problema i tehnologija te funkcije građevina kako bi im se osigurali unutrašnji uslovi udobnosti i zaštite od klimatskih prilika, u okviru održivog razvoja;
- (j) potrebne vještine projektovanja kako bi se zadovoljili zahtjevi korisnika zgrade unutar ograničenja propisanih faktorima troškova i građevinskim propisima;
- (k) odgovarajuće poznavanje industrija, organizacija, propisa i postupaka uključenih u prevođenje koncepta projekta u građevine i integracija planova u cjelokupno planiranje.

3. Broj godina akademskog studija iz stava 1. može se dodatno izraziti ekvivalentnim ECTS bodovima.

Član 2. Obavljanje profesionalne djelatnosti arhitekata

1. U smislu ovog sporazuma, profesionalnim poslovima arhitekta smatraju se poslovi koji se redovno obavljaju pod stručnim zvanjem 'arhitekt'.

Član 3. Dokaz o formalnim kvalifikacijama arhitekta

Strana	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Organ koji dodjeljuje dokaz o kvalifikaciji	Popratna potvrda uz dokaz o kvalifikaciji	Referentna akademska godina
--------	-----------------------------------	---	---	-----------------------------

Ovim potvrđujem da je prethodni tekst vjerodostojna kopija originalnog Sporazuma o priznavanju stručnih kvalifikacija doktora medicine, doktora dentalne medicine i arhitekata u kontekstu Srednjoevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini, potpisanog u Berlinu, 3.

novembra 2022. godine, koji je deponovan u Arhivu Ministarstva vanjskih poslova Republike Sjeverne Makedonije.

/Svojeručan potpis/

Natasha Deskoska

Zamjenik direktora

Uprava za međunarodno pravo i konzularne poslove

Ministarstvo vanjskih poslova Republike Sjeverne

Makedonije

/Pečat:

REPUBLIKA SJEVERNA

MAKEDONIJA

MINISTARSTVO VANJSKIH

POSLOVA

SKOPLJE

Skoplje, 5. decembra 2022. godine